

AMIGOS DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curacao, Bonaire,
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.

De Agentuur:
JAN ELLIS, Curacao, — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, Aruba, — Playa.
JOSE A. ROSA HERRERA, Bonaire, — Playa.
UITSLUITEND AGENT VOOR FRANKRIJK
Telssedre 33, Rue Paradis, Poissonnière, Parijs.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curacao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10,— pa aña.
Un number sò fl. 0,25.
Un anuncio di 1 te 7 regel, fl. 0,50, cada
regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

aankomst alhier:

23 Mei Curacao van New York
25 „ City of Monticello Maracaibo
30 „ Fransche St. v. Havre

CALENDARIO.

Mei—Juni.

29 DOMINGO DI PENTECOSTE.
30 LUNA S. Fernando, tel.
31 MARTES Sta. Angela i Petronilla, vv.
1 RAZON S. Simeon, c.
2 HUEBES S. Marcelino, m.
3 VIERNES Sta. Clotilde, reina.
4 SABRA S. Francisco Curacelo, c.

STAND DER MAAN.

E. K. 29 Mei 12 u. 43 min. A. M.

Opkomst der Zon:
1 Juni 5 ure 38 min.
Ondergang der Zon:
1 Juni 6 ure 22 min.

SCHEEPSTIJDINGEN.

vertrek van hier:

30 Mei Philadelphia naar N.-York.
31 „ Deutsche St. „ Hamburg.
1 Juni City of Monticello Maracaibo

PENTECOSTES.

E Spiritu consolador koe Hesu Cristoe a priminti asina tantoe be, i koe su discipulonnan a jama coe ardor despues di ascencion di Salbador.—e Spiritu-ai a baha awé for di cielo bao di doble simbolo di un bientoete fuerte i un candela ardiente. E candela-aki a baha na forma di lenga riba cada un di Apóstelnan: el a jena nan coe un zelo santoe, i e mes ora nan a coeminsa plama, conecomentoe i amor di Hesu Cristoe na toer lugá.

Fiesta di Pentecostes ta tambe, fiesta di institucion di Iglesia. E mes Spiritu divino, koe a institui Iglesia, ta sigui conducí i santificá: awé ainda e Spiritu ta baha for di cielo riba fielman p'e santifica nan, p'e ilumina nan sinti, p'e jena nan coerazon coe amor, p'e fortifica nan, p'e consola nan.

Si, mescos koe e Spiritu di Senjor a jena Apóstelnan coe su forza, koe ta doena bida, asina mes awé E ta haci pecadornan bira hende hustoe, esnan koe ta duda bira héroes di Fé, sigidor frienanan di Cristoe bira e escogidonan, koe lo hiba Number di nan Senjor te na fin di mundoe.

Particularmente den nos tempoe-aki tin un motibo poderoso koe meste anima nos na celebracion i santificacion di e dia grandi di Pentecostes. ¿Nunca ainda *materialismo* a larga mundoe sinti su soberania manera den nos dianan-aki?

Pa muchoe hende *materia* meste ta considerar como soberano berdaeramente, pasobra un tras di otro nos ta mira casi toer cos baha cabez p'e. Soberano nos meste jama *materia*, koe ta domina no solamente pobernan di den mundoe, ma koe ta lastra principe i poderosonan tambe. Awendia *materia* ta dispone no solamente di e miserable pida pam di pober hendenan di trabao, ma tambe e ta rafina gocenan di luho. *Materia* a habri su fuente di placer i larga su corriente di corrupcion muha nacion i pueblonan. Caminando semper coe mas i mas soberbia riba su cuminda di triunfo, *materia* ta ke-ke koe e por haci guerra hasta contra Dios i—honrar como un Divinidad pa un partida di adorador—e kier trapa toer lo ke tin di noble i elevar den e kerementoe sublime na un mas ajá, koe no ta e bida-aki di miseria i corrupcion.

Emitte Spiritum tuum! Iglesia Católica ta exclama riba dia sagrado di Pentecostes. “Manda, oh Dios, Bo Spiritu contra tantoe obra di impiedad, contra Reino di mentira!”

I principalmente awé Iglesia ta recorda mas koe nunca, com e Spiritu todopoderoso a coeminsa su obra di bendicion den i pa medio di Cristoe su Apóstelnan riba e dia-aki. Principalmente awé Iglesia ta recorda com toer resistencia tabata vano i toer esfuerzo infructuoso, ora esai tabata pa bringa contra, pa destrui obra di e Spiritu. Awé Iglesia ta recorda com hendenan di mas humilde i di mas insignificante, koe por tabata hajar riba mundoe, tabata escoher como instrumento pa e Spiritu mostra su soberania, su omnipotencia. Ignorante, pagano, esnan koe un tempoe tabata persigi i odia Cristoe, e parti mas despreciable di un pueblo despreciar,—esanan lo a bin bira e reformadornan, e conkistadornan di mundoe, koe, ora toer cos rondó di nan tabata baha den un abismo—civilizacion, bienestar, organizacion di estado, palacio i templo—e ignorante i paganonan-ai lo a bin bira e reformadornan, koe a persisti sin troca nunca den nan testimonio di e forza, unico i immortal, di Spiritu di Dios, coe Kende nan tabata unir.

Emitte Spiritum tuum! meste ta semper ainda un oracion di confianza pa nos, Catolicanan. Ainda mas ardiente, coe mas fervor nos meste exclama na cielo, na medida koe Spiritu di Dios ta larga nos sinti su obra divino coe menos bendicion den un parti di nos sociedad di awendia. Mas tantoe ainda nos meste pidi: *Emitte Spiritum tuum* na medida koe nos tin miedo koe Spiritu Santoe, nengar como *Consolador*, ta preparé pa parce riba mundoe, meimei di nos, como *Vingador*.

Den un tempoe, manera esaki den cual nos ta biba, koe nos ta mira tantoe renegacion di toer lo ke toer pueblo den toer siglo a profesa como cos di mas sagradoe, koe nos ta mira hende adora *materia* manera Dios, koe pa consecuencia natural no solamente nos ta mira virtud despreciar, ma hasta nos ta mira altar lamantar pa toer vicio, hasta esnan di mas despreciable,—den un tempoe asina cada un di nos meste bringa, segun su forza, coe ánimo i perseverancia pa haci principianan di berdad i di husticia, koe solamente Catolicismo ta predica, triunfa. Nos ta culpable na bista di Dios, si nos keda atras, si nos no haci esai na oenda koe ocasion permití nos. Ma principalmente nos meste recorda, koe arma di mas fuerte koe nos tin den nos mamoe, ta e bientoete fuerte i e candela ardiente di Pentecostes, e oracion di Cristoe su discipulonnan unir: “Manda Bo Spiritu, oh Dios, i

nan lo ta criar, i lo Bo troca cara di mundoe!”

DE REDEVOERING

VAN
VON BISMARCK.

I.

Wij achten de redevoering door von Bismarck onlangs uitgesproken bij de behandeling van het kerke-lijk politiek wetsontwerp en waar- van wij reeds een klein gedeelte in ons vorig nummer hebben opgeno- men, le'angrijk genoeg om deze hier, zoo niet in haar geheel, dan toch voor het grootste gedeelte aan onze lezers mede te deelen.

„De afgevaardigde (Richter) heeft in een opwelling van hem niet eige- ne of althans maar zelden voor den dag komende vaderlandslievende verontwaardiging (Hilariteit Rechts) zich beklagd, dat wij een buiten- lander hebben te hulp geroepen in Duitsche aangelegenheden. Zoo iets, werd door hem gezegd, zou in Frank- rijk of Engeland—ik weet niet meer, welke Landen hij verder nog genoemd heeft,—zeker niet voor- komen. De afgevaardigde moet nau- welijks zooveel couranten lezen als hij-zelf schrijft of schrijven laat [Hilariteit], zoo hij niet weet, dat bij de Fransche politiek de houding van Rusland een belangrijke rol speelt, en dat zelfs in de meest na- tionaalgezinde Russische bladen de vraag, wat Frankrijk doet en of Frankrijk vriend of vijand is, ge- heel op den voorgrond wordt ge- steld. Het zou hem anders ook be- kend zijn, dat de Engelsche Re- geering, door hem met grooten op- hef aangevoerd—ik zal niet vor- deren, dat de vorige spreker in al- les volstrekt de waarheid zal ver- tellen, maar wanneer men op iets zoo bijzonderen nadruk legt, dan moet men toch eenigszins van den politieken toestand en de gebeurte- nissen van den jongsten tijd op de hoogte zijn—dat de Engelsche Re- geering, zeg ik, door den zeer le- vendigen wensch beziel is, de hulp des Pausen te winnen, eerst tegen de Fenians, later tegen de Parnel- listen, en dat zij-zelve daarvan ook geen geheim maakte. (Zeer waar!) Maar zelfs ingeval dat ik dit voor- beeld niet kon aanvoeren, en dat de vorige spreker zich niet aan de- ze vergissing had schuldig gemaakt, zou ik het toch altijd onverant- woordelijk achten, de hulp van een buitenlander, zooals de vorige spre- ker den Paus noemt, in onze Duit-

sche aangelegenheden niet aan te nemen, wanneer ik er voor houd, dat die hulp voor Duitschlands be- lang nuttig is. Daarin bestaat im- mers de geheele diplomatie, aan wel- ker hoofd ik gesteld ben, dat men vrienden tracht te winnen in het buitenland. Of hij nu ook den Paus een buitenlander mag noemen? Ja, dat kan hij als Protestant doen, maar dan is hij niet langer de ge- trouwe mandataris van zijn katho- lieke kiezers, want als ik Katholiek was, geloof ik niet dat ik het Paus- dom voor een buitenlandsche instel- ling zou aanzien. En thans van mijn pariteits-standpunt, hetwelk ik als vertegenwoordiger der Regee- ring bewaren moet, geef ik toe, dat het Pausdom niet alleen een bui- tenlandsche, niet alleen een gan- sche wereld omvattende macht is, maar, juist wijl zij de geheele we- reld omvat, ook een Duitsche in- stelling, welke door de Duitsche Ka- tholieken als zoodanig erkend wordt (Sensatie), zoodat ook op dit punt de afgevaardigde Richter druipt op zijn theologisch examen. Wanneer een buitenlander onze vriend is, is zijn hulp mij welkom, en ik zou meenen de belangen van mijn Land uit nationalen hoogmoed, welke ge- woonlijk niet, maar hier bij uit- zondering wel, de fout is van den heer Richter, te schaden, wanneer ik den steun van een eerlijken en machtigen gebieder, zooals de Paus is, zou weigeren, alleen omdat hij te Rome woont.

„Ik begrijp dat een zóo heftige strijd als die welke ons thans 15 jaren heeft beziggehouden, een ze- keren droesem van toorn en ver- bittering nalaat, die het voor een Duitsch gemoed moeilijck maakt, den tegenstander op een gegeven oog- blik de hand te reiken enden *Culturkampf*, waaraan men gewoon was geraakt en waarin men lief- hebberij gekregen had, los te laten (Hilariteit).

„Maar, mijne heeren, de Regee- ring mag aan dergelijcke gevoelens niet toegeven; zij heeft alleen te vragen wat voor onzen vrede en voor den geheelen Staat heilzaam is. De afgevaardigde Gneist heeft op zijn eigenaardige wetenschap- pelijke wijze de gevaren ontwik- keld, waaraan bij aanneming van dit voorstel de Staat zou blootge- steld zijn. Ik houd het beeld, dat hij ons daarvan geschilderd heeft, voor overdreven. Hij zal mij moe- ten toegeven, dat wij vóór 1871 on- der toestanden geleefd hebben, wel- ke aan de Katholieke Kerk mins- tens al de rechten schonken, die haar thans zullen toegekend wor- den, zonder dat de Evangelische

Kerk daarbij schade geleden heeft. Allen, welke zich dien tijd herinneren — en dat zijn de meesten onder — zullen het met mij eens zijn, dat toen van de zijde der Evangelische Kerk en van den Staat geen klachten daarover vernomen werden — ten minste herinner er mij geene —, dat zij zich door de rechten der Katholieke Kerk, die toen nog veel grooter waren dan haars thans werden teruggeschenken, gedrukt gevoelden, en dat de Staat zijn taak niet vervullen kon. Wij hebben die tot 1871 vervuld en veel tot stand gebracht: wij hebben onder die toestanden de eenheid van Duitschland gegrondvest; wij hebben groote oorlogen gevoerd en in het binnenland een groote ontwikkeling beleefd. En waar zijn bij dat alles de gevaren geweest, voor welke wij thans bang gemaakt worden ingeval het aanhangige wetsontwerp wordt aangenomen? Ik kan ze mij niet herinneren, en ik geloof dat men, als men in de toekomst het tijdvak vóór 1871 vergelijkt met het tegenwoordige, men het eerste voor het minst gevaarlijke zal houden. Zoo moet ook de vorige spreker er over denken, en ik geloof dat als deze afgevaardigde verplicht was, zich de quaestie van voor of tegenstemmen te stellen, met hetzelfde gevoel van verantwoordelijkheid, dat mij krachtens mijn betrekking daarbij bezielen moet, hij ook met mij vóór zou stemmen. In de positie van afgevaardigde en geleerde kan men zich de weelde van een afwijkende meening veroorlooven, zonder zich in werkelijkheid voor de gevolgen verantwoordelijk te stellen. Welis waar heeft hij in zijn redevoering die verantwoordelijkheid voor zich-zelf en zijn politieke vrienden aanvaard; maar wat heb ik daaraan? Wanneer de nood aan den man komt, kan ik mij dan op de heeren beroepen, en kunnen zij het gestichte kwaad weder goedmaken? Ik weet niet, wat ik dan zou kunnen verrichten, en daarom verzoek ik den heeren in het oog te houden, dat het betere dikwijls de vijand is van het goede. De Regeering moet nu het op vredesluiten aankomt, alle herinneringen aan den strijd uit het geheugen verbannen; noch doctrinaire, noch confessioneele beschouwingen kunnen voor haar in aanmerking komen, maar alleen politieke [Zeer waar!] En op het gevaar af, den heer Richter weder aanleiding tot critiek te geven bij zijn bekenden afkeer tegen politieke gronden, moet ik toch erkennen, dat zijn standpunt van den beginne af in deze zaak een politiek standpunt geweest is.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE.

Aruba 10 Mei 1887.

Zondag 8 Mei was de dag aangebroken waarop in de Parochie S. Cruz op Aruba, toegewijd aan de onbevleete ontvangene Moedermaagd tot dankbetuiging voor de vele weldaden en bekeeringen door Maria's voorspraak tijdens het laatsgevierde jubilé ontvangen en als middel der volharding de Aartsbroederschap van den H. Rozenkrans zou worden opgericht. Opdat het uiterlijke tot het innerlijke zoude stemmen had men alles aangewend om aan deze plechtigheid zooveel mogelijk solemniteit bij te zetten.

Hoog in de lucht wapperden boven de kerk en de pastorie de vlaggen en noodigden allen uit tempels waarts op te gaan. Binnentredende werden terstond aller bliken getrokken tot het met bloemen en blauwe draperieën versierde altaar, waarboven in een breedten vergulden lijst eene prachtige voorstelling in kleurendruk prijkte van de 16 Geheimen van den H. Rozenkrans, die het beeld der H. Moedermaagd omkranen, haren Rozenkrans den H. Dominicus aanbiedend.

In den namiddag, waarop de plechtige oprichting zou plaats hebben kwam reeds lang te voren het volk van alle kanten aanstroomen. Nooit zag ik op Aruba een zoo groote menigte mannen en vrouwen bijeen. Allen wilden van die oprichting

getuigen zijn en deelnemen aan de processie die onmiddellijk daarna buiten de kerk zou plaats hebben.

Na het zingen van de „Verfij Creator“ om Gods zegen en bijzondere bijstand over de nieuwe Broederschap af te smeeken, verklaarde de Eerw. Pater A. Van Baars, tot die oprichting gemachtigd, den geloovigen nog eens in 't kort: dat de Rozenkrans, door Maria zelve in hare liefdevolle, moederlijke bezorgheid voor hare kinderen uit den hemel op de aarde gebracht en aanbevolen, en door zoovele Pausen met ontelbare gunsten en aflaten verrijkt, een allerkrachtigst middel is voor de zaligheid der Christenen, en als Broederschap te meer een hechte band onder vereniging onderling in en na dit leven, en onzer nauwe vereniging met Christus, ons goddelijk Hoofd, de Bron van alle volmaaktheid. Hierna ging hij over tot de eenvoudige maar treffende instelling der Broederschap volgens het gebruikelijk ceremonieel. Een honderdtal leden, die zich des morgens met het goddelijk sacrament versterkt hadden, naderden nu tot het altaar om de eerstelingen te vormen dier Broederschap. Plechtig nam de Priester hen allen op, zeggende hun Rozenkrans, gaf hun dit „teeken van den levenden God“ tot onderpand en middel hunner eeuwige zaligheid, en liet ieder tot den stoelkus toe.

Nu ving de Processie aan op het flinke omsloten terrein buiten de kerk. Een breede weg, waarlangs de processie moest voorttrekken, was te voren in orde gebracht en op verschillende punten waren twee altaren opgeslagen, versierd met levend groen en bloemen, en omgeven door wuifende cocostakken. Geen pracht of rijkdom aan sieraden, vaandels, winpels, spreidden zich ten toon, — deze voorwerpen zoekt men te vergeefs op een doodarme buitenparochie, — maar de processie droeg haar eigenaardig karakter en dit maakte haar eenvoudig schoon en indrukwekkend; zij was wezenlijk de uitdrukking der Rozenkransprocessie.

Voorop, na het kruis dat te midden van twee lantaarndragers den trein opende, volgde een blauw vaandel met de beeltenis der lieve Moedermaagd in het midden. Daar achter schaalden zich de mannen, die men door de groote menigte volks in breede rijen moest verenigen. Halverwege tusschen de mannen ging een wit vaandel, met het H. Hart van Maria versierd, waarachter vijf meisjes in hun eenvoudig landelijk costuum elk een met witte rozen en wit lint versierde kaars droegen, als verbeeldende de vijf blijde Geheimen van den Rozenkrans.

Als scheiding der mannen van de vrouwen of beter ter verbinding van beiden in één en dezelfde gemeenschap en verhouding tot de H. Maagd, kwam de hoofdgroep. Voorop ging een rood zijden vaandel, waarna vijf kinderen elk een met roode rozen en rood lint versierde kaars in de hand, ter onzinnelijking der vijf droevige Geheimen van den Rozenkrans, en daarachter het beeld der H. Maagd te midden van rozen door tien volwassen meisjes gedragen op een met blauwe draperieën versierde baar. Een wit vaandel sloot deze groep en leidde tevens de lange breede rei der vrouwen in. Ook deze werden halverwege gescheiden door een geel vaandel, waarop de figuur prijkte van het „Lam Gods“, dat zich slachtofferde tot onze verlossing en uit zijne geopen-de zijde ons de wateren schonk ten eeuwigen leven. Wederom volgden vijf meisjes met hun kaars maar die nu tot voorstelling der vijf glorieuse Geheimen met goudgele rozen was versierd en lint van dezelfde kleur.

Op het einde der vrouwenrij kwam de Rozenkrans zelf, gedragen op een kussen van veelkleurige zijde; en tot sluiting der processie maar meer nog tot verheffing en heiliging van het geheel volgden na de zangeressen, de misdienaars en de lantaarndragers het Allerheiligste Sacrament gedragen onder een rooden troonhemel.

Het was een treffend schouwspel,

onder het gelui der klokken die mannen en vrouwen in godsdienstige stemming ordelijk te zien voorttrekken en onafgebroken hen gezamenlijk overluid den Rozenkrans te hooren bidden, terwijl de zangeressen verschillende gezangen zongen ter eere van het H. Sacrament, of van de beminde Moeder des Heeren. Bij de beide altaren werd het Sacrament een oogenblik neergezet. De gansche menigte knielde eerbiedig neder ter aanbidding en trok eerst verder na het ontvangen van den zegen met het Allerheiligste.

In de kerk teruggekeerd werd tot besluit en tot dankbaarheid het „Te Deum“ aangeheven, in het volle vertrouwen dat deze dag een dag van zegen was voor de parochie van S. Cruz en een begin van een hernieuwd godsdienstig leven, dat wij door middel van den alvermogenenden Rozenkrans hoopen te verkrijgen. Juist ten half zeven ure was deze godsdienstige plechtigheid ten einde. Twee en een half uur had zij geduurd, maar de indruk die zij op de harten der geloovigen maakte, zal veel duurzamer wezen en zich door den tijd niet gemakkelijk doen uitwischen.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

—MAANDAG 15 Mei is er in de O. L. Kerk te Pietermaai en den volgenden maandag in de St. Anna-Kerk te Otrobanda, onder een grooten toevloed van geloovigen, eene plechtige zielenis opgedragen voor Mgr. Reijnen z. g. De verschillende Congregatiën van Pietermaai en van Otrobanda, alsook de „St. Jozephsgesellen-vereeniging“ hebben in den loop der vorige week en van deze week H. Diensten laten opdragen en daardoor blijken gegeven van hoogachtung en dankbaarheid aan den ontslapenen Prelaat.

In de buiten-parochiën waren de Kerken ruim met geloovigen gevuld op de dagen waarop de plechtige uitvaart gehouden werd.

De parochie St. Rosa in 't bijzonder heeft getoond dat zij ook nu nog haar weldoener niet vergeet, maar door een vurig en godvruchtig gebed tot God hem hare verschuldigde wederliefde bewijst. In groote getale waren de parochianen opgekomen om de H. Mis van Requiem bij te wonen en zeervelen naderden op dien dag ter H. Tafel, om Gods barmhartigheid af te smeeken voor hun onvergetelijken Bisschop.

Ook op Aruba, naar ons gemeld is, was het volk gedrukt en ter neêrgeklagen door het onverwachte doodsbbericht van Mgr. Reijnen.

De deelneming is groot. De Katholieken bejeveren zich om dagelijksch in de Kerk gezamenlijk het Rozenkransgebed te bidden voor hun diepbetreunden Herder.

Bij de Requiemmis en bij de overige plechtigheden waren talrijke parochianen met de grootste Godsvrucht tegenwoordig.

Alzoo, door een terugblik op de laatste dagen, hebben wij de overtuiging gekregen dat Curaçao openlijk hulde gebracht heeft aan de liefde en Vaderlijke zorg die Monseigneur Reijnen aan de Curaçaosche Missie betoond heeft, en dat de Katholieken erkentelijk zijn voor de groote verdiensten die zijn werkzaam leven aan Godsdienst en Kerk bewezen heeft.

Zijn afsterven blijve in Zegening.

— Onder de bekeerlingen die in Engeland, volgens de laatste statistiek, van de Anglikaansche Kerk tot het Catholicisme zijn overgegaan, worden er zeven gevonden die leden zijn van den Geheimen Raad; 33, die aan het Heerenhuis, en 82, die aan het Lagerhuis behooren.

Verder zijn tot de Katholieke Kerk teruggekeerd: 1.031 voornamelijk personen van den adel en hoogen stand; 42 van het leger, onder welken een kapitein Generaal en zes Hoofdofficieren; 20 van de vloot, waaronder zeven Admiraals; 48 geneesheeren; 78 hooggeplaatste ambtenaren van de gerechtshoven en advocaten; 12 be-

ambten bij het Ministerie van Oorlog en 337 Protestantsche godsdienstleeraren.

(El Canal.)

— Aan den heer L. B. Smith, Consul der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, alhier, is door het Bestuur der Kolonie concessie verleend tot het aanleggen eener brug ter verbinding van *Punda* met *Otrobanda*.

NEDERLAND.

— Hoe staat 't toch met de *hooggeroemde vrijgevigheid* van de Nederlandsche *onderwijswet*?

Zooveel is er in Nederland van het eeuwige geld verspillen en de overvoering van het openbaar onderwijs reeds ingeëngst, dat het gezonden zin en goeden toon krijgt, om des noods in de Kamer van een hevig vijand der bijzondere school, eensklaps een voorstander te worden, om openlijk te beklagen al die arme verdoolden, die het vaderlijk ambacht voor een onderwijsacte hebben prijs gegeven, terwijl er voor hen geen plaatsen meer aan de Staatsruif zijn; ja, het heeft reeds toon om met ministeriële gezag te verklaren, dat de tyrannie over de bewaarschool geen enkele wettelijke sanctie heeft. Dr. Vitus Bruinsma heeft in dit punt te Amsterdam een meesterproef geleverd. Hij, de hoofdredacteur van het *Schoolblad*, hield onlangs te Amsterdam voor de coryphëen der openbare school eene voordracht, waarin hij hun de volgende waarheden te verduwen gaf:

Ten eerste: de onderwijs-quaestie is een ramp voor Nederland, wier omvang niet is te voorzien.

Ten tweede: de liberale partij moet ten opzichte der clericalen meer den weg der billijkheid inslaan.

Ten derde: de clericalen hebben gelijk wanneer zij beweren, dat het onbillijk is, de kosten voor het openbaar onderwijs door allen te doen betalen.

Ten vierde: de Staat moet het onderwijs overlaten aan particulier initiatief.

Ten vijfde: het onderwijs in het algemeen zou er door gebaat worden, wanneer er aan de onderwijs-quaestie een einde kwam.

Zoo sprak de Heer Bruinsma, en het *Schoolblad*, het ietwat officiële *Schoolblad*, gaf in zijn nummer van 8 Maart jl. deze redeneering nog eens in haar geheel te lezen zonder eenig commentaar, zwijsend alzoo berustende in de uitspraken van zijn hoofdredacteur.

BUITENLAND.

ROME.—De H. Vader heeft den Franschen ambassadeur een eigenhandig geschreven brief doen toekomen om den president Grévy te bedanken voor diens geschenken bij gelegenheid van het jubilé van Z. Heiligheid.

—Met het oog op de aangelegenheden in Duitschland trekt zeer de aandacht de keuze van de Regeering te Berlijn, welke haar vertegenwoordiger te Madrid, den graaf van Solms, heeft benoemd tot ambassadeur bij het Quirinaal. Achter deze benoeming, welke plaats had onmiddellijk nadat de Paus Kardinaal Rampolla als Staats-secretaris had aangewezen, schuilt hoogstwaarschijnlijk iets meer dan een toevallig samentreffen. Immers het is bekend, dat deze beide personen, de graaf Van Solms en Kardinaal Rampolla, zeer krachtig hebben samengewerkt, om het gelukkige resultaat tot stand te brengen in de Carolinen-quaestie. Men voegt er bij dat hun gezamenlijke pogingen, beiden in geheel verschillende kring, mogelijk verbeteringen zouden kunnen voorbereiden in den toestand des Pausen, een verbetering, welke door den Paus vurig gewenscht en in den merkwaardigen brief van wijlen Kardinaal Jacobini aan den nuntius te München ten duidelijkste als een einddoel der pauselijke staatkunde in haar betrekkingen met Duitschland werd aangewezen. Een feit is het, dat de gewezen Duitse ambassadeur bij het Quirinaal, baron Von Kendell, is teruggeroepen, omdat zijn al te sterk uitgesproken sympathiën voor het officiële Italië hem ongeschikt deden

schijnen, om de plannen van Bismarck te verwezenlijken, namelijk de Italiaansche politiek tegenover den H. Stoel zooveel mogelijk in overeenstemming te brengen met die van Duitschland.

—Op het algemeen Congres, onlangs door de Italiaansche Katholicken te Lucca gehouden, heeft men ook de noodzakelijkheid der verzoening met den Paus ter sprake gebracht, en men heeft het gedaan in bewoordingen zooals bij de bijeenkomst voegden. De advocaat Paganuzzi zeide o. a.: „De verzoening, waarvan men thans den mond vol van heeft, moet uitgaan van de hoofden des volks, de vorsten; maar zoolang zij niet tot stand is gekomen, zullen wij voortgaan met den strijd als goede soldaten van Christus. Wij moeten strijden zooals het Katholieke Centrum in Duitschland gestreden heeft onder leiding van den grooten Windthorst en grootelijks heeft bijgedragen tot het sluiten van den thans tusschen het Rijk en den H. Stoel gevestigden vrede. In Italië is de maatschappij als het ware in twee legerkampen verdeeld; aan den eenen kant staan de beleedigers van godsdienst en Pausdom, aan de andere zijde de verdedigers en vermeerders. Ons voegt het, ons, den verdedigers der Kerk, krachtig te steunen met al de middelen, die de Grondwet ons laat om te bewerken dat ons recht als Katholicken erkend worde, het Pausdom geëerbiedigd en niet langer bij de menigte uitgekreten als de vijand van Italië.”

BERLIJN.—In een brief van het Vaticaan aan dr. Windthorst worden o. a. de verdiensten van het Centrum volkomen erkend en wordt op nieuw de wensch uitgedrukt, dat het blijve voortbestaan tot wachter voor de toekomst.

—Het plan van generaal Boulanger om in October a. s. twee legerkorpsen te mobiliseeren—waarvoor de Minister aan de Kamer der afgevaardigden een crediet van vijf miljoen gevraagd heeft—heeft in Duitschland groote ongerustheid teweeggebracht. Daar het een geheim is, welke korpsen gemobiliseerd zullen worden, moet Duitschland zich gereed houden op alle punten van de grenzen.

—Duitschland verwacht dat de budget-crisis in Frankrijk het ontslag van Boulanger ten gevolge zal hebben.

PARIS.—Men heeft begonnen met den verkoop der Kroondiamanten. Aanzienlijke sommen worden er voor die juweelen betaald, wegens hunne geschiedkundige waarde.

—Engeland heeft geweigerd deel te nemen aan de in 1889 te houden Parijsche tentoonstelling, en het verbod om Wagner's opera *Lohengrin* te Parijs op te voeren, doet Duitschland ook volharden bij zijn weigering tot deelname aan die tentoonstelling.

Het schijnt wel dat de groote Mogendheden geen deel willen nemen aan de viering van de overrompeling der Bastille.

LONDEN.—Onlangs hebben wij onzen lezers het bericht medegedeeld van een door de *Times* gepubliceerd brief, waarin zich voor Parnell compromitterende zaken bevinden. De zaak is als volgt:

Sedert weken bevatte de *Times* een rubriek met het opschrift *Parnellism and Crime*. Onder deze rubriek bevatte het blad een facsimile van eenen brief, die kort na het vermoorden van Burke en Cavendish in het Phoenix-park (in 1882) door Parnell geschreven zou zijn en waarin hij verklaart die moorden goed te keuren, ofschoon hij openlijk zijn afkeuring moest uitspreken. Naar verondersteld wordt, heeft zekere Pigott, vroeger een nationalisist maar thans een knutselaar in „Feniansche onthullingen,” uit wraak, omdat Parnell weigerde hem voort te helpen zijn handschrift nageemaakt en het stuk aan de *Times* verkocht. Pigott moet een aantal bescheiden, min of meer echt, aan den eigenaar der *Times* voor £2000 hebben verkocht. Is dit zoo, dan

wordt het eensklaps helder van waar de *Times* haren overvloedigen voorraad „onthullingen” nopens *Parnellism and Crime* ontleende. Dit komt ook overeen met de bedreiging van de *Times*, dat men nog meer Parnell-brieven uit het critieke tijdperk der moorden in het Phoenix-park in portefeuille heeft, welker onderteekeningen moeten overeenkomen met de voor onrecht verklaarde onder den bewaerden brief. De *Times* erkent de verscheidene, zeer duidelijke verschillen die bestaan tusschen de handteekening van Parnell en het facsimile maar zegt dat iemand's handschrift in vijf jaren tijds een geheele verandering ondergaan kan.

Volgens nadere geruchten, aangaande den beruchten brief, zou deze brief opgesteld zijn door Patrick Egan zelf (aan wiens adres hij gericht zou zijn) die hem, als van Parnell komende, aan zekere Amerikaansch-Iersche revolutionnaires zou aangeboden hebben, die verbitterd waren, dat het hoofd der *home-rulers* den moordanslag in het Phoenix-park had gebrandmerkt.

De Ieren vermoeden, dat het het werk is van Arnold Forster, aangenomen zoon van den oud-staatssecretaris van Ierland, bekend om de gestrengheid, waarmede hij de Ieren bestuurd heeft, vóórdat Gladstone hem dwong zich terug te trekken.

De *Times* blijft altijd de echtheid van het stuk volhouden, en daagt Parnell uit een proces te beginnen, wanneer het schrijven werkelijk vals is. Het is nog onbekend wat de Iersche leider in dezen zal doen, maar 't is zeker dat velen zijner partijgenooten en vrienden, die ook werden aangevallen in de genoemde reeks artikelen *Parnellism and Crime* over hun „verhoudingen tot de moordenaars” een vervolging zullen instellen tegen de *Times*.

Betreffende dit incident melden de laatste telegrammen dat Mr. Cameron een voorstel heeft gedaan om de beschuldigingen tegen Parnell door een bijzondere rechtbank te doen onderzoeken.

Men vermoedt, dat 60 cellen voor eerste klasse-gevangenen, die in de gevangenis van Milbank in gereedheid zijn gebracht, voor Parnellisten bestemd zijn.

WASHINGTON.—Volgens eene dépêche uit deze stad heeft de heer Cleveland, president der Vereenigde Staten van N.-Amerika, verklaard, dat hij tot geen prijs, welken ook, het volgend jaar, als wanneer zijn mandaat verstrijkt, wil worden herkozen.

DE KERK IN AFRIKA.

BRIEF van Mgr. LIVINHAC, bisschop van Pacando, apostolisch vicaris van Nyanza, dd. Notre-Dame de Kamoga (aan de oevers van het Nyanza-meer), 29 September 1886, aan het Genootschap tot voortplanting des Geloofs.

(Vervolg.)

Op een teeken van den koning werpen zich de beulen op de moedige belijders van het geloof, binden ze met hunne ruwe touwen en sleepen ze barbaarsch buiten de plaats. Op hetzelfde oogenblik hoor ik de *yanzé* (dankbetuigingen) van hunne nog heidensche makkers. De heldhaftige troep houdt op eenige passen voor mij stil. Men heeft de jongelieden van achttien tot vijfentwintig jaar bijeengebonden. De kinderen maken eene andere groep uit. Zij zijn zoodanig opeengebonden, dat zij slechts met veel moeite gaan kunnen en zich den een tegen den ander stootten. Ik zie, dat de kleine Kizito om dit alles moet lachen, met zulk een vroolijk gezicht, alsof hij met zijn makkers speelde. Kizito is een zoon van een der machtigste heeren van het koninkrijk. Verscheidene zijner broeders hebben het Christendom omhelsd en doen zich bijzonder kennen door hun moed en hunne godsvrucht. Kizito is zijnen ouderen broeders waardig. Sedert langen tijd

dwong hij er bij mij op aan om gedoopt te worden en zeide, dat Mouanga hem weldra zou dooden. Het is gebeurd, dat hij den nacht in onze hut doorbracht en niet wilde vertrekken, voor wij hem den dag gezegd hadden, waarop hij een kind Gods mocht worden. Ik herinner mij, dat ik eens, om van hem af te komen, hem in mijn armen genomen heb en hem zoo door het venster naar buiten deed gaan. Toen ik eindelijk zag hoe vurig en bereid hij was, had ik hem onlangs beloofd, hem binnen een maand te zullen doopen. Maar de goede God had besloten, dat deze uitstekende ziel in haar eigen bloed zou herborn worden.

Toen de pages van Charles Louanga vertrokken waren, werden de pages, die den naam van *bagalagala* dragen, tot den koning gevoerd. Wij tellen onder hen slechts een klein aantal neophyten en catechumenen; zij toonden zich even flink als de eersten en werden eveneens gebonden door de beulen. De *bagalagala*, die heidenen zijn, deden wederom de lucht weergalmen van hunne *yanzé's* en bedankten Zijne Majesteit hun wel de misdaad van te hebben gebeden te vergeven, iets wat zij echter nooit gedaan hebben, maar hier wordt men zoo dikwijls ten onrechte veroordeeld, dat, wanneer men van de een of andere fout verdacht wordt, men blij mag zijn er zoo niet het leven, dan minstens de ooren of oogen bij te verliezen. Terwijl de Christenen voorbijgaan, zoeken ze mij en groeten mij met den blik, en smee ik Hem, die de kracht der martelaren is, in de harten dier athleten de uitgelezen en noodige genaden te storten, om te midden der kwellingen in de belijdenis van het geloof te volharden.

Evenwel mijne aandoening overmeestert mij, en mijne krachten voelende bezwijken, leun ik tegen een rieten pallisade en bid de Moeder der smarten, die de kracht had zich onder het kruis staande te houden, mij te hulp te komen. Gelijk zij, ben ook ik onmachtig om de woede der beulen te verminderen, die hunne slachtoffers meedoogenloos voortsleepen. Het is mij zelfs niet gegund, dien dierbaren kinderen een laatste vermaning toe te voegen; en ik moet volstaan met hun gelaat te beschouwen, waarop te gelijktijd een zachte overgiving aan Gods wil, een heilige vreugde en een mannelijke moed te lezen staan; en niettegenstaande de droefheid, die mijn hart overstelpt, breng ik Gode de eer en bedank Hem voor de eer, welke Hij aan de missie van Bouganda verleent, door zich te waardigen van hare kinderen de eerste getuigen van het geloof onder de negers te maken.

Na de beampten van het hof wordt een jong soldaat Jacques Bouzabalao voor den koning geroepen. Deze neophyt trekt de aandacht door zijne naieven eenvoud en zijn ijver om de kinderen der hoofdstad te onderwijzen. Mouanga, die hem kent, heeft hem met den dood bedreigd, zoo hij niet ophield over den godsdienst te spreken; maar die bedreigingen hebben hem niet bang gemaakt, en hij heeft met denzelfden ijver zijn apostolaat voortgezet. Mouanga verwijt hem, dat hij ook den koning heeft willen onderwijzen en bekeeren, misdaden groot genoeg, om hem tot een zijner eerste slachtoffers te maken.

Nauwelijks heeft de koning hem geroepen, of hij gaat dadelijk naar de koninklijke hut, wel wetend wat hem te wachten staat:

„Zijt gij,” zeide hem Kabaka, „het hoofd der Christenen van Kigoma?”

„Het is waar, dat ik Christen ben,” antwoordt Jacques. „doch de titel van hoofd behoort mij niet.”

„Die jonge man,” hervat de koning, „wil den grooten heer uithangen; als men hem ziet, zou men hem voor een Mkoninda (grooten heer van het land) houden.”

„Dank u wel,” antwoordt Bouzabalao schertsend, „voor den titel, dien gij mij geeft.”

„Hij, is het,” roept de koning er

bij, „die mij vroeger den godsdienst heeft willen doen omhellen?—Benlen, grijpt hem en doot hem dadelijk, met hem wil ik beginnen.” „Queraba!” (vaarwel) zeide toen de jonge Christen tot den koning zonder te ontstellen, „Ik ga daarboven naar het paradijs, om God voor u te bidden.”

Een uitbundig gelach volgt op deze woorden, die door de arme heidenen niet begrepen worden.

„Deze Christenen,” zeggen ze, „moeten het verstand verloren hebben om zoo te spreken.”

Jacques gaat voorbij mij heen, met een touw om den hals, door een beul vergezeld, die hem het hoofd moet afslaan. Ik hef de hand op om hem de laatste absolutie te geven. Hij antwoordt mij door de geboeide handen op te heffen en mij den hemel te toonen als de plaats waar wij elkander zullen weerzien. Hij glimlacht alsof hij naar een feest gaat en schijnt mij te zeggen: „Waarom zoo bedroefd, vader? Dit is wel weinig in vergelijking met de eeuwige goederen, welke gij ons hebt leeren kennen.”

Vervolgens wacht ik gedurende verscheidene lange uren op de gunst van den koning te zien. Zij wordt mij geweigerd. Vreezende dat Mouanga in een oogenblik van toorn ons huis zal doen plunderen en onze weezen vermoorden, herneem ik den weg naar St.-Marie de Roubagaga. In de hoop van eenigo bijzonderheden te vernemen omtrent de plannen van den koning vergezel ik den minister Katikiro, die ook het hof verlaat. Katikiro is uitermate beleefd, doch meldt mij niets. Maar als hij mij verlaat, zegt hij mij tot vaarwel een beleedigende scherts: „De mannen van God weten alles,” zegt hij, „maar den dag van heden hadden zij niet verwacht.” Ik antwoord niet en ga verder vol van de droevigste gedachten over de toekomst van onze aankomende Christenheid, en alleen redding verwachende van de hulp van God.

De zon is gloeiend heet. Een brandende dorst verslindt mij, door de hevige tooneelen waarvan ik zooveel getuige was geweest. Men zegt hier dat de dorst een der grootste kwellingen is van de veroordeelden, en dat een hunner laatste woorden bijna altijd is: „Ik heb dorst.” Dit is het woord van Onzen Heer aan het Kruis.

De zoo onbarmhartige beulen van Bouganda toonen zich bijna altijd door dit verzoek van hunne slachtoffers getroffen en bieden hun water of wijn van bananen aan. Thans zou niemand mij het durven geven zonder zich verlaagd te gelooven. Ik ga voorbij de hut van een onzer neophyten, den wapenmeester Mathiou Kisoulé. In die hut, de gewone plaats van bijeenkomst onzer Christenen, rustte ik vroeger gaarne uit als ik van het hof kwam. Men haastte zich mij dan ververschingen aan te bieden. Heiden is ze verlaten en stil als de dood!

Op eenigen schreden vandaar ontmoet ik een kleine bron; ik buk mij om te drinken, en hoor een stem, die mij zegt: „Het lijkt van een der slachtoffers is door dit water gesleurd.” Ik sta met schrik op.

Onderweg ontmoet ik den ouden portier Lousaka, een eerlijk heiden, onzen vriend, en vader van drie onzer neophyten. Hij, eertijds zoo vroolijk, houdt mij met tranen in de oogen staande: „Mijne drie zonen zijn gevangengenomen,” zeide hij mij, „welk een wreedheid! Welk kwaad hebben zij gedaan? Zij hebben noch gestolen, noch den koning beleedigd. Men verwijt hun dat zij bidden, maar is dat een misdaad?”

De arme grijsaard drukt mij de handen en is zoo bedroefd, dat ik er diep door getroffen ben, te meer daar ik onderweg menigen vijandelijken blik ontmoet van den kant der bloedverwanten van de slachtoffers, die in mij de oorzaak van hun ongeluk zien. Mij bemerkend, roept een vrouw uit: „O! was ik een man!... Ik zou dien blanke met mijn lans doorboren, die onze zonen onderwijst en ze zoo doet omkomen.”

Arme lieden! Indien zij konden

begrijpen, hoezeer wij hen bemin-
nen! Zoo zij wisten, hoe goed wij
het met hen meenen, als zij de op-
offerings kenden, die wij ons ge-
troost hebben om ons van onze fa-
milie, ons vaderland te scheiden en
tot hen te komen!... Maar er staat
geschreven, dat de leerling niet be-
ter zal zijn dan de meester, en ge-
lijk onze Goddelijke Meester moe-
ten wij een voorwerp van wantrou-
wen en haat zijn zelfs voor hen,
voor wie wij bereid zijn ons leven
te geven. „*Odio eritis omnibus
propter nomen meum.*”

Ik ontmoet op mijn weg verschei-
dene benden plunderaars, met den
roof op onze Christenen behaalt,
beladen, wier dorpen zij verwoest
hebben, en kom uitgeput van ver-
moedens te Sainte-Marie aan.

Gedurende den nacht komen ve-
le neophyten bij ons eenigen troost
zoeken en geven ons al de bijzon-
derheden omtrent de plunderingen,
door de Christenen ondergaan, wel-
ke zij hebben kunnen vernemen.
Zij verhalen ons dat er nog eenige
neophyten en catechumenen van
het hof vrij zijn, daar de koning
hunne diensten nog behoeft en ze
zoolang zal sparen, tot hij iemand
heeft om hen te vervangen.

Evenwel gelukt het pater Lour-
del, Mouanga te zien en juist om
hem te spreken over mijn aankomst
aan het Meer. Ziehier wat hij o-
ver dit onderhoud in zijn dagboek
zegt.

Ik nader den koning en toon hem
het nadeel, dat hij zich zelf doet
door zijne beste dienaren te ver-
moorden; maar alles wat ik zeg
schijnt niet den minsten indruk op
hem te maken; hij licht er mee:
„Ik wil niet meer dat mijne on-
derdanen bidden,” zegt hij mij: „ik
ben Kabaka; dat is niet iedereen
gegeven; ik ben hier meester en
verlang dat niemand mij weder-
staat.” Zonder mij daardoor uit het
veld te laten slaan, smeek ik nog-
maals om genade voor onze dier-
bare Christenen, en doe mijn best
Mouanga te doen begrijpen dat al-
les wat men tegen hen zegt enkel
lastertaal is. „Zij zullen niet allen
sterven,” zegt hij mij, hard lachen-
de, „ik zal er eenigen sparen.” Meer
heb ik niet kunnen verkrijgen.

Pas had pater Lourdel de konink-
lijke residentie verlaten, of men ar-
resterde den invloedrijksten onzer
neophyten, André Kegoua, heer der
bagoa.

(Wordt vervolgd).

UN CARTA BIEUW.

Listrando den algun papel bieuw,
koe nos a resolve di larga tira afor.
nos bista a cai riba un numero di
Figaro di fecha 24 di Maart 1872,
i ora nos a cohe e courant-ai na
manoe, recorriendo su columnanan
nos a contra coe un carta impor-
tante di un general frances, Du
Temple.

Ta figura nos, koe dia e carta-ai
tabata publicar lo e mester a cau-
sa hopi sensacion i koe lo el a ha-
ja eco den prensa di henter Euro-
pa; ma nos ta duda, koe lo e por
a causa n'e tempoe-aja e impres-
sion, koe lo e haci hende sinti awe,
15 anja despues di su promé publi-
cacion. A lo menos den observa-
cion di lo ke ta pasa riba mundoe
ta sosode e mes cos koe ta sosode
ora bo haja bo dilanti di un estatua
mucho grandi: si bo para mucho
pegar coe n'e estatua, bo ta haja
koe su pianan ta for di proporcion
coe curpa di hende, bo no ta haja
armonia den e diferente partinan i
impresion di henter e estatua ta bai
perdir. Ma si nos huzga hecho gran-
dinan di historia na un distancia,
es ta: despues koe pasa algun anja,
e ora-ai nos ta observa mihó toer
causa i origennan, i e ora-ai numa
nos ta mira, com mucho hopi cos,
koe ta parce casualidad, ta uni coe
otro asina milagrosamente, koe a-
wor nan ta para nos dilanti den
historia manera cos koe Dios a
premedita, i ante nos mira nos
obligar di exclama: *digitus Dei est
hic!* Aki nos ta mira dede di Dios!
Ata e carta di general Du Tem-
ple koe na mes tempoe tabata di-

putado di Ile-et-Vilaine den Asam-
blea Nacional:

„*Senjor Redactor!*”

Como awor nan no por tende mi
bos den Asamblea Nacional, mi ta
pidi bo permiti mi haci uso di gran-
di publicidad di bo courant, pa mi
haci público conoce asina pronto po-
sible algun particularidad coe rela-
cion na sucesonan di último tempoe.

Mi no ta dirigi mi na un cou-
rant religioso; hende lo no lesé, nan
lo no keré, mes cos koe nan lo no
kere un pader si e publica lo ke ta
sigi:

Riba e mes dia, —tende bon: no
un dia promé ni un dia despues—
ma e mes dia, riba cual nos tropa-
nan a sali for di Roma, nos a su-
fri nos promé derrota na batalja di
Weizenburgo, i na e batalja-ai nos
a perde *hustamente* asina tantoe
hombes koe cantidad di e soldadnan
koe Emperador Napoleon a jama
for di Ciudad Eterna.

E mes dia, riba cual nos último
soldá a bandona terreno di Papa i
koe el a barca na Civitta-Vecchia,
nos a perde nos último campanja
na Reichshofen.

Dia 4 di September 1870, *husta-
mente* e dia riba cual dinastia di
Napoleonnian a caba, a cumpli pre-
cisamente diez anja di 4 di Septem-
ber 1860, fecha, riba cual Napoleon
III, mas spantar pa bomnan di dos
Orsininan koe pa Dios, tabatin un
convenio coe Cavour i el a haci e
complot, koe tabatin pa consecuen-
cia caida di Papa su poder tempo-
ral.

Riba e mes dia, koe tropa Italia-
nonan a parce dilanti di Roma, tro-
pa Prusianonan a parce dilanti di
Paris tambe, i sitio di toer e dos
ciudadnan a sosode riba un i mes
dia.

Na contrario a sosode, koe riba
e mes dia, riba cual *Journal Offi-
ciel* a anuncia Francia, koe Asam-
blea Nacional ta pidi oracion pú-
blico, un noticia telegráfico por a
participa Francia, koe un homber
desconocer (Ducatel)—kende su nom-
ber nan no a conoce sino te dia si-
giente—a presenté riba murajanan
di Paris i bisa tropanan di Mac-
Mahon: „*Drenta!*”

I ocho dia despues, mientras na
Versalles, den templo di San Luis,
tabatin un oracion oficial na pre-
sencia di Asamblea Nacional, un
noticia di general Mac-Mahon a
anuncia, koe revolucion di Comu-
nistanan tabata sofocar, i koe úl-
timo tironan di scopet tabata zona
den Père-Lachaise, mientras último
nacionnan tabata subi na cielo.

¡Ay! nos meste tin arrepentimien-
to koe nos a pone mas confianza
den hende, koe den poder di Dios!
Acepta, Senjor Redactor, etc.

F. DU TEMPLE.

Diputado di Ile-et-Vilaine.”

El veneno hereditario de la escrófula pro-
duce en los delicados tegidos del cerebro, de-
bilidad mental y otros achaques, la idiotez
y la demencia. Causa hinchazón de las
glándulas de la garganta, afecta el olfato y
el gusto, ó se manifiesta en úlceras en el
cuello. Destruye los pulmones ó los llena de
secreciones tuberculosas. Consume la mem-
brana del estómago, aumenta el tamaño del
higado, entorpece la acción de los riñones,
induce el estreñimiento y da lugar á las he-
morroides. Ninguna agencia humana puede
limpiar la sangre de humores escrófulosos y
dar buen color al semblante y á la piel, tan
pronta, permanente y económicamente como
el *Jarabe de Vida de Renter*
Nº 2, el gran purificador de la sangre.

OPROEPING

VAN

DEBITEUREN.

De ondergeteekende roept bij de-
ze allen op, die hem schuldig zijn,
om hunne rekeningen vóór ulto. Juni
aanstaande te laten aanzuiveren,
ten einde alle onaangenaamheden
te vermijden.

W. J. JOLLEY.

Curaçao, 18 Mei 1887.

En Casa de todos los Perfumistas y Peluqueros de Francia y Etranjeros

La VELOUTINE

Poires de Jours special
PREPARADO AL BISMUTO
Por CHEL FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ASMA

NEURALGIAS

Catarros, Otorrinas y las
Enfermedades de las Vías res-
piratorias, se curan con los
TUBOS - LEVASSEUR
Escribir el Sello de garantía de los Fabricantes.
Paris: Farmacia ROBICQUET, 23, rue de la Harpe, y en las principales de las Américas.

De Katholieke Illustratie.

MET HONDERDEN KEURIGE PLATEN

verschijnt in wekelijksche en maandelijksch
uitgave.

12 maandelijksche afleveringen vormen een
boekdeel van 416 bladzijden in folio en ge-
ven een aangename en wetenschappelijke
lectuur.

Met 1° Augustus is zij haar 20ste jaar-
gang ingetreden:

Abonnementsprijs

per jaargang..... fl 3,60

franco..... „ 6,60 Holl. Courant.

Men abonneert zich voor een geheel
jaargang bij de Maatschappij

DE KATHOLIEKE ILLUSTRATIE,

's Hertogenbosch

of bij haar agent

Aurelio Alvarez.

(Secret. der Union di San Hoel.)

VOOR de vele bewijzen van deel-
neming en belangstelling ondervon-
den bij het overlijden van mijn
dierbaren Vader, betuig ik door de-
zen mijn hartelijken dank.

A. MAANE.

Curaçao, 21 Mei 1887.

ADVERTENTIE

Het bestuur van de St. JOZEF-
GEZELLEN VEREENIGING maakt
het publiek bij deze bekend, dat het
volgens Art. 10 van het Herzien Re-
glement diar Vereeniging, goedge-
keurd bij Gouvernements beschik-
king van den 24 dezer maand N° 207,
alhier een kleer- en schoenmakerij
heeft opgericht in de Willemstad,
Heerenstraat, Huis N° 60 [naast de
Casa Azul], onder den naam van
LA UNION, en dat de Heeren L.
M. RHODE en CORNELIS DOVAL vol-
komen gemachtigd zijn tot het be-
sturen en beheeren daarvan. Te-
vens maakt het Bestuur bekend dat
in LA UNION steeds een groote
voorraad van alle soorten van nieu-
we voorwerpen zal voorhanden zijn,
die tot kleeren en schoenmakerij ver-
eischt worden.

Curaçao den 28 Maart 1887.

Namens het Bestuur

President

D. CORSEN.

Secretaris

AURELIO ALVAREZ.

TE KOOP.

HET HUIS N° 5 met erf, staan-
de en gelegen op Scharlo.

Nadere inlichtingen verstrekt

C. M. DE HASETH.

De Curaçose Phosphaat Maatschappij. "ASCENSION."

BIJENGEWONE ALGEMEENE VERGA-
dering der aandeelhouders op Za-
terdag den 4 Juni a. v. 's avonds om
7 uur, in het Grand-Hotel.

Punten van behandeling:
1° Toestand der werkzaamheden.
2° Vergoeding van het uit te voe-
ren phosphaat.

Curaçao 27 Mei 1887.

Namens het Bestuur

De Secretaris,

J. H. M. ELLIS.

AVIS.

L'Agent Consulaire de France à
Curaçao prévient MM. les Négociants en particulier et le public en
général, qu'il ne recevra désormais,
en paiement de ses droits consu-
laires, que de l'or Français, ou son
équivalent, dernier cours.

Curaçao, le 12 Mai 1887.

L'Agent Consulaire de France,

JULES BLASINI.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van zilveren
en gouden VOORWERPEN, beleend
bij de Spaar- en Beleenbank van 1
Juli t/m 31 December 1884, onder
Nos. 7824 T t/m 2691 V, wordt voort-
gezet op Donderdag, den 2den Juni en
volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht
den verkoop te voorkomen, door aan-
zuivering der interesten.

Curaçao, 13 Mei 1887.

De Voorzitter,

M. P. CUIEL.

ANOENCIO.

Beendemeentoe na fiendisji di
PREENDANAN koe tien plaka fia
riba nan na Spaar- en Beleenbank,
eesta eesnan fo di 1 di Juli te 31 di
December 1884 bau di No. 7825 T te
2691 V, lo tien loega Djawrebs, dia
2 di Juni, i dikanan koe ta sigui.

Ta pidi doonjonan di e preendanan
aji bin paga nan intres alia di evita
nan beendemeentoe.

Corsouw, 13 Mei 1887.

President,

M. P. CUIEL.

Jarabe de Vida de Renter No. 2

ANTES DE TOMARLO.

DESPUES DE TOMARLO.

Cura positiva y radical para toda forma
de Escrófula, Sifilis, Llagas Escrófulosas,
Afecciones de la piel del cráneo con pérdida
del cabello, y para todas las enfermedades
de la Sangre, el Higado y los Riñones. Se
garantiza que purifica y vitaliza la sangre y
reconstruye y renueva el sistema entero.

Jabon Curativo de Renter

Para el Baño y el Tocador,
para los niños, y para la cura-
cion de toda clase de afecciones
de la Piel, en cualquier periodo
en que se hallen.

IMPRESA DE LA LIBRERIA.